Rok VII. Kraków, Marzec 1914 r. Nr. 3.

„ŁĄCZNOŚĆ"

Prenumerata dla niezłonków
z przesyłką:
Rocznie . . . 3 K 50 h
Półrocznie . . 2 K — h
Numer pojedynczy kosztuje 40 h.

Organ krajowego Związku państw. oficyantów i pomocników kancelaryjnych Galicyi zachodniej wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem (okręg Sądu krajowego wyższego w Krakowie).

Własność Związku. Organ redaguje Komitet.

„Łączność" wychodzi z początkiem każdego miesiąca.

KOLEDZY! PAMIĘTAJCIE O FUNDUSZU PRASOWYM!

Niniejszy numer wysyłamy tylko kolegom, nie zalegającym z wkładkami ponad trzy miesiące.

Rozporządzenie wszystkich Ministerstw

z dnia 25 stycznia 1914 Dz. pp. Nr. 21 w sprawie pomocniczego personalu kancelaryjnego przy państwowych władzach, urzędach i zakładach.

(Dokończenie).

§ 33.

Rozwiązanie stosunku służbowego z powodu niezdolności do służby lub jakiejś innej przeszkody w sprawowaniu służby.

Jeżeli niezdolność do służby albo inna jakaś przeszkoda w sprawowaniu obowiązków służbowych (§ 15) u oficyanta kancelaryjnego, któremu można wypowiedzieć trwa bez przerwy dłużej jak sześć, zaś u oficyanta kancelaryjnego, mającego najmniej dziesięć lat ogólnej policzalnej służby, dłużej jak dziewięć miesięcy, w takim razie nie naruszając zresztą nabytych praw do zaopatrzenia (§§ 37 i nast.), można rozwiązać stosunek służbowy bez dalszego postępowania z upływem szóstego względnie dziewiątego miesiąca od chwili, w której zaszła przeszkoda w pełnieniu służby.

§ 34.

Zrzeczenie się posady.

Wnieść się mające pisemne oświadczenie zrzeczenia się posady musi być przyjęte przez władzę uprawnioną do mianowania oficyantów kancelaryjnych. Jeśli oficyant kancelaryjny został mianowany przez wyższy sąd krajowy, to do przyjęcia zrzeczenia się posady powołane jest prezydyum wyższego sądu krajowego.

Przyjęcie tego oświadczenia może być tylko wówczas odmówione, jeśli oficyant kancelaryjny znajduje się w śledztwie dyscyplinarnem, lub jeśli zachodzą z jego strony zobowiązania pieniężne, wynikłe ze stosunku służbowego.

Przez zrzeczenie się posady, oficyant kancelaryjny zrzeka się temsamem tytułu, poborów, i wszystkich innych, ze stosunku służbowego wynikających praw dla siebie i swojej rodziny.

§ 35.

Szczególniejsze wypadki rozwiązania stosunku służbowego.

Jeśli zajdzie wypadek, że przez zmiany w organizacyi stał się oficyant kancelaryjny na danej posadzie niepotrzebny, to należy zarządzić jego przeniesienie.

Jeśli w tym wypadku nie ma do rozporządzenia innego miejsca do przydzielenia nań w charakterze oficyanta kancelaryjnego, w takim razie może on być od swej władzy przełożonej w czasowy lub stały stan spoczynku przeniesiony lub też, o ile można mu wypowiedzieć, może być z nim stosunek służbowy rozwiązany przez wypowiedzenie ze strony służbodawcy.

Jeśli przeniesionemu w czasowy stan spoczynku oficyantowi kancelaryjnemu w ciągu pięciu lat zaofiarowano inną posadę oficyanta kancelaryjnego, a on mimo zdolności do służby odmawia jej przyjęcia, to traci on dla siebie i dla swojej rodziny wszelkie prawa do zaopatrzenia.

Stosunek służbowy oficyantki kancelaryjnej, która wyjdzie za mąż, lub urodzi dziecko, należy z chwilą stwierdzenia tego wypadku uważać za rozwiązany. Władzy naczelnej zastrzega się w wypadkach na szczególniejsze uwzględnienie zasługujących zrobic użytek z wyjątkowego prawa, przewidzianego w § 4., lub też wyjątkowo zezwolić, że stosunek służbowy takiej oficyantki będzie traktowany tak, jak gdyby był rozwiązany przez wypowiedzenie.

§ 36.

Dokument uwolnienia od służby.

Przy rozwiązaniu stosunku służbowego władze w § 5. ust. 2. wymienione wystawiają oficyantowi kancelaryjnemu dokument uwolnienia od służby, w którym.wymienić należy, jak długo zatrudniony był w charakterze oficyanta kancelaryjnego i — pomijając przypadki przeniesienia w stan spoczynku za karę i oddalenia ze służby — w jaki sposób nastąpiło rozwiązanie stosunku służbowego. Nadto, jeżeli oficyant kancelaryjny w myśl § 51, zastrzegł sobie nabyte już prawa uczestnika, w dokumencie uwolnienia wymieniony być winien ten szczegół. Dokument uwolnienia ze służby wystawia prezydyum wyższego sądu krajowego, jeśli oficyant kancelaryjny był przez wyższy sąd krajowy mianowany.

Jeżeli rozwiązanie stosunku służbowego nastąpiło z jednego z powodów w § 33. wymienionych, to w dokumencie uwolnienia od służby należy uczynić wzmiankę o zastrzeżonych w § 5. ust. 3. tego rozporządzenia, prawach.

Rozdział II.

Świadczenia zaopatrzeniowe.

§ 37.

Przyznanie państwowej emerytury.

Oficyantom kancelaryjnym zostają przyznane prawa do państwowej emerytury przy płaceniu odpowiednich wkładek.

§ 38.

Rodzaje świadczeń zaopatrzeniowych.

Świadczenia zaopatrzeniowe obejmują w szczególności:

a) emerytury;
b) pensye wdowie;
c) dodatki na wychowanie;
d) pensye sieroce;
e) odprawy;
f) kwartały pośmiertne.

Do oficyantek kancelaryjnych mają zastosowanie tylko postanowienia w punkcie a), e) i f) wspomnianych świadczeń.

§ 39.

Policzalny czas służby do emerytury.

Policzalnym do emerytury oznaczonej w § 38. jest w zasadzie tylko czas czynnej służby, spędzony w charakterze oficyanta kancelaryjnego od 1 lutego 1914 przy płaceniu wkładek przepisanych w § 40- Czas służby oficyantów kancelaryjnych, którzy z chwilą wejścia w życie tego rozporządzeuia mają spędzony podług statutów zakładu zaopatrzenia policzalny czas służby (czas uczestnictwa) będzie zrównany z powyższym czasem.

Został oficyant kancelaryjny powołany do odbycia ustawowej służby wojskowej prezencyjnej, to o ile ta służba zostanie ukończoną po 31 stycznia 1914, policzy mu się jej czas bez płacenia wkładek.

§ 40.

Płacenie wkładek.

Oficyanci kancelaryjni winni na cele emerytalne płacić stały roczny datek. Kwota ta będzie podług każdoczesnej podstawy pensyjnej wymierzoną i w miesięcznych, z góry płatnych ratach z poborów czynnych ściągniętą a wynosi ona dla oficyantów kancelaryjnych 3·6 procent, dla oficyantek kancelaryjnych 3·2 procent.

§ 41.

Policzenie lat pomocnika kancelaryjnego i służby wojskowej. Płacenie odpowiednich wkładek.

Oficyantom kancelaryjnym można na ich prośbę przy zapłaceniu odpowiednich wkładek zezwolić na policzenie całkowite, lub częściowe do wymiaru emerytury następujących czasokresów służby:

a) czasu służby spędzonego w charakterze pomocnika kancelaryjnego przed zamianowaniem oficyantem kancelaryjnym policzalnego do wymiaru;

b) czasu czynnej, prezencyjnej służby wojskowej odbytej przed 1 lutego 1914 w tych wypadkach, w których powołanie do prezencyjnej służby wojskowej pociągnęło za sobą w myśl istniejących przepisów rozwiązanie stosunku służbowego oficyanta kancel.

Powyższe policzenie ma ważność tylko dla wymiaru poborów emerytalnych. jednakże nie może służyć za podstawę roszczenia do tych poborów.

Płacić się mające wkładki za powyższe czaso-

kresy wynoszą za każdy miesiąc policzyć się mającego czasu służby jako pomocnik kancelaryjny dla oficyantów kancelaryjnych po 4 K„ zaś dla oficyantek kancelaryjnych po 2 K. 50 h. w końcu za każdy miesiąc policzyć się mającej prezencyjnej służby wojskowej po 2 K.

Prośbę o dodatkowe policzenie wolno wnosić oficyantom kancelaryjnym, którzy z chwilą wejścia w życie tego rozporządzenia znajdują się w służbie tylko w ciągu pierwszych pięciu lat od chwili wejścia tego rozporządzenia w życie, zaś wszystkim innym tylko w ciągu pierwszych pięciu lat służby po ustanowieniu oficyantem kancelaryjnym względnie po ponownem wstąpieniu do służby w charakterze oficyanta kancelaryjnego.

Uiszczenie wkładek winno nastąpić odrazu, lub na prośbę w najwyżej 60 miesięcznych ratach. Policzenie czasu służby nabywa jednak mocy dopiero po zupełnem spłaceniu wkładek.

Jeżeli w chwili spensyonowania oficyanta kancelaryjnego zalegają jeszcze raty wkładek, to może on je naraz lub też dalej w ratach spłacać; odpowiadająca obliczeniu czasu emerytura, winna być dopiero z pierwszym miesiąca następującego po zupełnem spłaceniu asygnowaną.

W wypadku wystąpienia ze służby bez prawa do emerytury nie ma zastosowania policzenie lat służby, a oficyantowi kancelaryjnemu względnie w razie jego śmierci spadkobiercom, pozostaje prawo żądania zwrotu wpłaconych dodatkowo wkładek.

To samo prawo przysługuje także wówczas, jeśli mimo policzenia czasu służby, wymiar emerytury nie przekroczyłby najmniejszej kwoty (§ 48 ust. 2).

§ 42.

Warunki do nabycia prawa do emerytury.

Oficyanci kancelaryjni osiągają prawo do emerytury po dziesięciu latach, policzalnego po myśli § 39 czasu służby.

Prawo do emerytury, oprócz postanowionych wyjątków w § 44 zawisłem jest od zupełnej niezdolności do służby. Dowód niezdolności do służby należy przedłożyć w orzeczeniu odnośnego lekarza rządowego, który ma się wyczerpująco oświadczyć, czy ze względu na powody niezdolności do służby zarządzić należy narazie tylko przeniesienie w czasowy stan spoczynku, czy też zaraz przeniesienie w trwały stan spoczynku. Badanie przez rządowego lekarza pod względem niezdolności do służby należy zarządzić w zasadzie dopiero na prośbę odnośnego funkcyonaryusza, może jednakże według uznania władzy mianującej być zarządzone z urzędu.

§ 43.

Niezdolność do służby przed upływem dziesięciu lat uczestnictwa.

Oficyanci kancelaryjni, którzy wskutek choroby lub cielesnego uszkodzenia niespowodowanego rozmyślnie stali się już przed upływem dziesiątego roku niezdolnymi do służby podlegają pod warunkiem jednakże ukończenia najmniej pięć lat służby takiemu postępowaniu, jak gdyby ukończyli dziesięć lat.

§ 44.

Przyznanie emerytury bez udowodnienia niezdolności do służby.

Oficyanci kancelaryjni, krórzy ukończyli 60 rok życia mogą być na własną prośbę bez przepisanego dowodu niezdolności do służby przeniesieni w stan spoczynku.

Również nie jest zawisłem prawo do emerytury od niezdolności do służby w tych wypadkach, w których oficyanta kancelaryjnego przenosi się na podstawie § 24., II. ust. 3., lub § 35 ust. 2 w stan spoczynku, albo z oficyantem kancelaryjnym, któremu nie można wypowiedzieć, postępuje się według § 15 ust. 2.

§ 45.

Podstawa emerytury.

Stale bieżącą emeryturę, jak również wkładki oficyantów kancelaryjnych należy wymierzyć podług podstawy pensyjnej, odpowiadającej rocznym stałym poborom czynnym (§ 47. szpalta przedostatnia szematu A. i B.).

§ 46.

Zmniejszona podstawa emerytury.

Należne odprawy oficyantom kancelaryjnym i ich krewnym (§§ 49, 50, 61 i 63), następnie najwyższy wymiar pensyj wdowich i dzieci (§ 57) i kwartał pośmiertny, jak niemniej zwrot kosztów choroby i pogrzebu (§ 64) należy wymierzyć według postanowionego w § 47, ostatnia szpalta szematu A. i B. wymiaru podstawy emerytury względnie według tegoż wypadających poborów emerytalnych.

§ 47.

Wymiar podstawy emerytury.

Podstawa emerytury wynosi:

A. dla oficyantów kancelaryjnych:

Przy poborze roczn. płacy czynnej służby					Dla bieżących poborów emer. i wkładek	W wypadkach określonych w § 46.
we Wiedniu	w klasach miejscowości					
	I.	II.	III.	IV.		
K O R O N						
1450	1360	1270	1180	1100	1000	1000
1600	1500	1400	13[illegible]0	1250	1150	1150
1750	1650	1550	1450	1350	1250	1200
1900	1800	1700	1600	1500	1400	1330
2050	1950	1850	1750	1650	1550	1460
2200	2100	2000	1900	1800	1700	1580
2350	2250	2150	2050	1950	1850	1700
2500	2400	2300	2200	2100	2000	1830
2650	2550	2450	2350	2250	2150	1960
2800	2700	2600	2500	2400	2300	2100
2950	2850	2750	2650	2550	2450	2240

B. dla oficyantek kancelaryjnych:

Przy poborze rocznej płacy czynnej służby					Dla bieżących poborów emer i wkładek	W wypadkach określonych w § 46.
we Wiedniu	w klasach miejscowości					
	I.	II.	III.	IV.		
K O R O N						
1400	1320	1240	1170	1100	1000	1000
1500	1420	1340	1260	1180	1080	1060
1600	1520	1440	1350	1270	1170	1110
1720	1640	1550	1460	1380	1280	1220
1840	1760	1670	1580	1500	1400	1330
1960	1880	1790	170[illegible]	1620	1520	1450
2080	2000	1910	1820	1740	1640	1550
2200	2120	2030	1940	1860	1760	1650
2320	2240	2150	2060	1980	1880	1750
2440	2360	2270	2180	2100	2000	1850
2560	2480	2390	2300	2220	2120	1950

Dla oficyantów kancelaryjnych, których płaca roczna w czynnej służbie nie jest wymierzoną według powyższych kwot, przyjmuje się za podstawę wymiaru emerytury kwotę zasadniczą, odpowiadającą według powyższego szematu tej płacy w czynnej służbie, która w obrębie dotyczącej klasy miejscowości najbardziej zbliżona jest do płacy rzeczywistej.

Jeżeli taka płaca wyjątkowa stanowi średnią dwóch płac, przepisanych normalnymi poborami w dotyczącej klasie miejscowości, wówczas kwota zasadnicza stosuje się do płacy bezpośrednio wyższej.

Jeżeli jednak płaca rzeczywista przekracza ustanowioną dla dotyczącej klasy miejscowości kwotę najwyższą, to podstawę wymiaru emerytury oblicza się według stosunku, jaki zachodzi między ową kwotą najwyższą a maksymalną kwotą zasadniczą tj. kwotą 2450 (2240) K. (pod A) względnie 2120 (1950) K. (pod B).

§ 48.

Wymiar emerytury.

Emerytura należy się (§ 38, lit. a.) za dziesięć policzalnych lat służby 40 od sta kwoty zasadniczej według § 45, a za każdy rok następny służby 2 od sta tej kwoty zasadniczej. Po upływie więc 40 lat służby należy się wobec tego pełna kwota zasadnicza jako emerytura.

Jednakże normalna emerytura oficyanta kancelaryjnego nie może być niżej od kwoty 600 kor. wymierzoną.

Przy obliczaniu lat służby dziesięć lub więcej części ostatniego roku, o ile wynoszą więcej niż sześć miesięcy, liczą się za pełny rok służby.

§ 49.

Odprawa przy przeniesieniu w stan spoczynku.

Oficyanci kancelaryjni, którzy zostają przeniesieni w stan spoczynku przed ukończeniem dziesięciu lat policzalnej służby, o ile nie zachodzą okoliczności, uprawniające do poboru stałej emerytury (§ 43), otrzymują jednorazową odprawę, którą należy wymierzyć za czas służby do pięciu lat w pojedynczej, zaś za czas służby ponad pięć lat w podwójnej wysokości kwoty zasadniczej (§ 46).

Jeżeli taki oficyant kancelaryjny przed upływem pięciu lat zostanie reaktywowany, to winien zwrócić on tę część odprawy, która wypada w stosunku do nieupłynionej części pięciu lat.

§ 50.

Zwrot wkładek; odprawa w razie wypowiedzenia lub przeszkody w pełnieniu służby.

Oficyanci kancelaryjni, występujący ze służby, mają prawo do otrzymania uiszczonych wkładek (§ 40), jeżeli stosunek służbowy kończy się według § 31, ust. 1. lit. a lub b, a takiemu oficyantowi kancelaryjnemu nie przysługuje prawo do odprawy według § 49, lub też do stale bieżącej emerytury; dalej przy rozwiązaniu stosunku służbowego według § 31. ust. 2. lit. f., o ile nie mają zastosowania postanowienia Art. I. § 1. rozporządzenla wszystkich Ministerstw z 25 stycznia 1914. Dz. p. p. Nr. 20.

Oficyanci kancelaryjni którym można wypowiedzieć, a którzy wskutek wypowiedzenia ze strony służbodawcy lub wskutek przeszkody w pełnieniu służby, ze służby występują, a nie mają żadnego prawa do odprawy według § 49 lub też do emerytury (§ 42 i 43) otrzymują, nie naruszając ewentualnych praw do zwrotu uiszczonych wkładek, jednorazową odprawę, którą w regule w jednej czwartej części kwoty zasadniczej (§ 46), zaś dla tych oficyantów kancelaryjnych, którzy przez wypowiedzenie w zastosowaniu § 35. ust. 2, lub z powodu przeszkody w pełnieniu służby, występując ze służby mają policzalnych ponad dziesięć lat służby w wysokości połowy kwoty zasadniczej (§ 46) wymierzyć należy.

Oficyantki kancelaryjne, których stosunek służbowy kończy się z powodu małżeństwa (§ 35. ust. 4), o ile ukończyły już najmniej pięć lat policzalnego czasu służby, otrzymują jednorazową odprawę w wysokości połowy wpłaconych przez nich wkładek (§ 40).

Z tych, według powyższych postanowień, zwrócić się mających wkładek lub wypłacić się mających odpraw, należy w każdym wypadku, wynikające ze stosunku służbowego zaległe jeszcze wpłaty przedtem ściągnąć (§§ 18 i 23, ustępy 3 i 4).

§ 51.

Zastrzeżenie nabytych praw.

Oficyanci kancelaryjni, których stosunek służbowy kończy się wskutek wypowiedzenia ze strony służbodawcy, lub z powodu przeszkody w służbie (§§ 15 i 33), mogą za zrzeczeniem się zwrotu wkładek (§ 50) lub też ewentualnej od-

prawy według § 49, na wypadek ponownego ich wstąpienia do służby, zatrzymać nabyte prawa do emerytury, a na wypadek niezdolności do służby lub też śmierci, — nawet gdyby nie byli ponownie mianowani oficyantami kancelaryjnymi te prawa, jakie w chwili ustania stosunku służbowego przysługiwały im i ich rodzinie.

Oświadczenie, którem oficyant kancelaryjny zrzeka się odebrania wkładek, musi być wniesione na piśmie do tej władzy (urzędu, zakładu), do której należy wystawienie dekretu uwolnienia od służby, i to jeszcze przed wystawieniem tegoż.

§ 52.

Kiedy się zaczyna i jak długo trwa pobór emerytury

Pobór emerytury zaczyna się od pierwszego dnia miesiąca, następującego po zamknięciu płacy w czynnej służbie, względnie, gdy chodzi o oficyantów kancelaryjnych nie będących w czynnej służbie (§ 51), od pierwszego dnia miesiąca, następującego po sprawdzeniu niezdolności do służby przez lekarza rządowego i trwa z zasady, pomijając postanowione w § 53 wyjątki, aż do końca życia, w wypadku zaś czasowego spensyonowania, aż do ponownego wstąpienia do służby.

§ 53.

Odebranie emerytury.

Emeryturę można odebrać:

1) Jeżeli emeryt został uznany winnym zbrodni lub skazany za jakieś inne przekroczenie ustawy na karę więzienia najmniej sześciomiesięczną;

2) Jeżeli utraci obywatelstwo austryackie;

3) Jeżeli stale przebywa za granicą, nie mając pozwolenia do pobierania emerytury za granicą;

4) Jeżeli oficyant kancelaryjny przeniesiony w czasowy stan spoczynku, mimo odzyskania napowrót zdolności do pełnienia służby wzbrania się uczynić zadość wystosowanemu do niego według § 23. ust. 10. wezwaniu do ponownego wstąpienia do służby, lub też jeśli przeniesiona w stan czasowego spoczynku oficyantka kancelaryjna w ciągu roku, licząc od chwili przeniesienia w stan spoczynku, wejdzie w związek małżeński.

W ostatnim wypadku należy się jej odprawa w wysokości jednorocznej kwoty emerytury.

§ 54.

Warunek przyznania prawa do pensyi wdowiej.

Wdowa po oficyancie kancelaryjnym, który w chwili śmierci według obowiązujących postanowień (§§ 42 do 44) byłby uprawniony do poboru emerytury, lub też pobierał już emeryturę, ma prawo do pensyi wdowiej, jeśli

1) małżeństwo zawarte zostało w czasie czynnej służby lub przed wstąpieniem do czynnej służby i według prawa austryackiego jest ważne;

2) mąż nie przekroczył w chwili zawierania małżeństwa 60-go roku życia, względnie w razie zawarcia małżeństwa po ukończeniu 60-go roku życia, o ile takowe trwało jeszcze lat 4 lub o ile z tego małżeństwa urodziło się dziecko, wreszcie o ile

3) wdowa aż do śmierci męża żyła z nim w małżeńskiej spólności, względnie, gdy małżonkowie rozwiedli się, o ile rozwód nie nastąpił z winy małżonki.

§ 55.

Wymiar pensyi wdowiej.

Wymiar pensyi wdowiej wynosi:

dla wdowy po oficyancie kancelaryjnym 600 K., dla wdowy po starszym oficyancie kancelaryjnym 700 K. rocznie.

§ 56.

Kiedy się zaczyna i jak długo trwa pobór pensyi wdowiej.

Pobór pensyi wdowiej zaczyna się od pierwszego dnia miesiąca, następującego bezpośrednio po dniu śmierci męża.

Pobór pensyi wdowiej wygasa:

1) przez śmierć;

2) przez powtórne wejście w związek małżeński uprawnionej do poboru pensyi wdowy, w którym to jednak wypadku przysługuje jej prawo, albo w ciągu jednego roku żądać odprawy w wysokości jednorocznej pensyi wdowiej, lub też zastrzedz sobie prawo poboru pensyi wdowiej na wypadek powtórnego owdowienia;

3) w wypadkach oznaczonych w § 53, L. 1 do 3.

§ 57.

Dodatki na wychowanie.

Dla dzieci ślubnych oficyanta kancelaryjnego lub przez późniejsze zawarcie małżeństwa uprawnionych, należy się wdowie, o ile takowa sama ma prawo do pensyi wdowiej, dodatek na wychowanie w wysokości jednej piątej części pensyi wdowiej dla każdego dziecka, które nie osiągnęło jeszcze normalnego wieku (§ 58) i znajduje się na jej wychowaniu jako niezaopatrzone.

Suma wszystkich dodatków na wychowanie nie może jednakże przewyższać kwoty pensyi wdowiej, zaś suma pensyi wdowiej i dodatku na wychowanie nie może przekraczać kwoty podstawy pensyjnej (§ 46) zmarłego męża względnie ojca.

§ 58.

Początek i czas trwania dodatków na wychowanie.

Pobór dodatków na wychowanie rozpoczyna się z pierwszym miesiąca następującego po dniu śmierci ojca i trwa aż do ukończenia 24 roku życia lub też do wcześniejszego zaopatrzenia względnie do wcześniejszej śmierci dziecka.

Następnie wygasają również dodatki na wychowanie w wypadkach oznaczonych w § 56; pozostałe nie zaopatrzone dzieci należy jednak obdzielić, według postanowień § 59. pensyą sierocą.

§ 59.

Pensya sieroca.

Sieroty po obojgu rodzicach lub na równi z niemi stojące sieroty po oficyantach kancelaryjnych, jeżeli zostały w małżeństwie zrodzone, lub przez późniejsze małżeństwo legitymowane, jeżeli nie osiągnęły normalnego wieku (§ 60) i są niezaopatrzone mają prawo do pensyi sierocej, wynoszącej w całości połowę tej pensyi wdowiej, jaką pobierała ich matka lub macocha względnie jaka należałaby się jej według §§ 54 i 55.

Gdyby suma prawidłowych dodatków na wychowanie, jaka w myśl § 57 byłaby się należała matce, przewyższała kwotę pensyi sierocej w takim razie nadwyżki tej należy użyć na dodatek do pensyi sierocej i rozdzielić ją na poszczególne dzieci, jednak z tem zastrzeżeniem, że ilekroć któreś z dzieci utraci prawo do pensyi, kwota przypadającego nań dodatku na wychowanie odpadnie, i to tak długo, dopóki owa nadwyżka całkiem nie zniknie i nie pozostanie tylko pensya sieroca w pełnej kwocie.

Pensya sieroca razem z dodatkami nie może w żadnym przypadku przewyższać kwoty pensyi wdowiej, należącej się według § 55.

§ 60.

Początek i trwanie pensyi sierocej.

Pobór pensyi sierocej rozpoczyna się z pierwszym następującego miesiąca po zamknięciu pensyi wdowiej matki lub macochy względnie o ile niema uprawnionej wdowy, po dniu śmierci ojca.

Postanowienia § 53 o zamknięciu emerytury mają także zastosowanie do pensyi sierocej przy uwzględnieniu z natury tego zaopatrzenia wynikających zmian.

§ 61.

Zbieg kilku poborów zaopatrzenia.

Jeżeli pensye, obliczone według postanowień niniejszego rozporządzenia przewyższają te pobory zaopatrzenia (pensye, prowizye, łaskawizny itd.), które z innego tytułu przysługują ze skarbu państwa lub z jakiegoś przez państwo uposażonego funduszu, w takim razie wypłacić należy uprawnionemu tylko różnicę dotyczących kwot jako dodatek na rachunek funduszu pensyjnego.

Jeżeli wymierzyć się mające według postanowień tego rozporządzenia świadczenia zaopatrzeniowe są mniejsze od wyżej oznaczonych różnych świadczeń emerytalnych albo tym równe, to nie będą one asygnowane; w danym wypadku przysługuje jedynie prawo do zwrotu wkładek (§ 40) lub też ewentualnie jakichś innych uiszczonych kwot (§ 41), zaś dla wdów i sierót tylko do ustanowionej w § 63 odprawy.

Oficyantkom kancelaryjnym pozostaje zastrzeżone prawo do normalnej emerytury za pełnioną przez nie służbę nawet wtedy, jeżeli im jako wdowom po uprawnionych do pobierania emerytury mężach należy się państwowa emerytura.

§ 62.

Czasowe zamknięcie emerytury w razie uzyskania państwowej posady.

Jeżeli oficyant kancelaryjny pobierający stałą emeryturę, uzyska jakiegokolwiekbądź rodzaju posadę rządową, to należy na czas trwania tego stosunku zamknąć mu pobory emerytalne.

Wdowa po oficyancie kancelaryjnym zatrzymuje nadal pensyę wdowią, chociażby uzyskała podobną rządową posadę.

§ 63.

Odprawa wdów i sierot.

Na przypadek śmierci oficyanta kancelaryjnego, który nie nabył jeszcze prawa do emerytury, należy się wdowie lub sierotom nie mającym żadnego z rodziców, względnie sierotom, które uważać należy za nie mające żadnego z rodziców, o ile nie doszły jeszcze do 24 roku życia jednorazowa odprawa, równająca się czwartej części tej kwoty, która stanowiła podstawę wymiaru emerytury zmarłego (§ 46), najmniej jednak w wysokości wpłaconych przez zmarłego wkładek (§ 40).

§ 64.

Kwartał pośmiertny.

Członkom rodziny, pozostałej po oficyancie kancelaryjnym, zmarłym w czynnej służbie lub w stanie spoczynku, należy się kwartał pośmiertny bez naruszenia innych praw do zaopatrzenia, w wysokości czwartej części podstawy pensyjnej (§ 46) względnie, jeżeli tenże umarł w stanie spoczynku, potrójnej kwocie miesięcznej pobieranej przezeń emerytury.

Kwartał pośmiertny należy się wdowie. Jeśli małżonkowie nie żyli z sobą w spólności małżeńskiej — czy to ze względn na wychowanie dzieci, czy ze względu na zdrowie, czy też ze względów gospodarczych lub podobnych, jednakże nie wskutek powodów pochodzących z osobistych stosunków, to wdowa nie ma prawa do kwartału pośmiertnego.

Jeżeli oficyant kancelaryjny nie pozostawił uprawnionej wdowy, to kwartał pośmiertny należy się niepodzielnie do ręki pozostawionemu ślubnemu potomstwu, które było pod opieką zmarłego, w braku takich, temu ślubnemu potomstwu, które z własnych środków pokryło koszta odpowiedniego do stanu pogrzebu, jeśli zaś pogrzebem kto inny się zajmował, temu, który zmarłego w ostatniej jego chorobie pielęgnował.

Postanowienie trzeciego ustępu należy podobnie zastosować na korzyść ustawowych spadkobierców po zmarłym oficyancie kancelaryjnym w stanie bezżennym, lub też owdowiałym a bezdzietnym.

We wszystkich innych wypadkach może być wypłacony kwartał pośmiertny w całości lub w części osobom, które w udowodnionej mierze

z własnych środków pokryły koszta pogrzebu, lub też zmarłego w ostatniej jego chorobie pielęgnowały.

§ 65.

Wypłata świadczeń zaopatrzeniowych.

Wypłata stałych świadczeń zaopatrzeniowych (§ 38, a do d) odbywa się w zapadłych miesięcznych ratach z góry.

Co do potwierdzenia miejsca zamieszkania, życia, stanu wdowiego, u sierót wolnego stanu i niezaopatrzenia, mają zastosowanie obowiązujące postanowienia ogólnych przepisów pensyjnych.

§ 66.

Pomocnicze znaczenie ogólnych norm pensyjnych.

O ile do osądzania praw do zaopatrzenia uregulowanych tem rozporządzeniem w poszczególnych wypadkach postanowienia tego rozporządzenia nie dają dostatecznego punktu oparcia, mają odpowiednie zastosowanie ogólne normy pensyjne dla urzędników państwowych.

Rozdział III.

Przynależność i prawo zażalenia.

§ 67.

Przynależność.

Mające się wydać zarządzenia według tego rozporządzenia, o ile rozstrzygnięcie według tego rozporządzenia lub według ogólnych przepisów administracyjnych nie jest zastrzeżone władzy centralnej, leżą w zakresie działania, powołanych według § 6 ust. 2 do mianowania oficyantów kancelaryjnych władz (urzędów, zakładów), przyczem jednak we wszystkich wypadkach będących w związku ze sprawą zaopatrzenia przed wydaniem rozstrzygnięcia należy się porozumieć z zarządem finansów.

Jeżeli oficyant kancelaryjny ustanowiony został przez Sąd krajowy wyższy, to do wydania powyższych zarządzeń, powołane jest prezydyum Sądu krajowego wyższego.

§ 68.

Prawo zażalenia.

Oprócz prawa zażalenia według § 26 ust. 7 i 8, może oficyant kancelaryjny, jeśli uważa się pokrzywdzonym przez wydane przeciw niemu zarządzenia na podstawie tego rozporządzenia, odwołać się do rozstrzygnięcia wyższej instancyi w ciągu 14 dni, licząc od dnia następującego po zawiadomieniu, wnosząc pisemne zażalenie w drodze służbowej. Zażalenie nie ma mocy wstrzymującej.

Rozddział IV.

Rozwiązanie zakładu zaopatrzenia i postanowienia przejściowe.

§ 69.

Rozwiązanie zakładu zaopatrzenia.

Zakład zaopatrzenia oficyantów kancelaryjnych zostaje z dniem 1 lutego 1914 zniesiony.

Z tym dniem wygasają także czynności członków wydziału zarządzającego.

Pozostały z dniem rozwiązania majątek zakładu zaopatrzenia włącznie z zaległemi ewentualnemi pretensyami do uczestników, wynikającemi ze stosunku uczestnictwa, przechodzi na własność państwa z dniem 1 lutego 1914, i winien być po ostatecznem wypośrodkowaniu i stwierdzeniu wysokości majątku jakoteż zaległych pretensyj i zobowiązań odprowadzony do kasy państwowej.

Uiszczać się mające wkładki na cele zaopatrzeniowe (§§ 40 i 41) należy od 1 lutego 1914 wstawić na przychód ogólnego funduszu pensyjnego.

Przypadające pensye według statutu do dnia rozwiązania, jakoteż reszta innych świadczeń statutowych zakładu zaopatrzenia dla dotychczasowych uczestników zostają przez państwo objęte na swój rachunek.

Udzielone do tego dnia pozwolenia do spłacania (§ 18) statutu i w przepisany sposób zgłoszone zastrzeżenia nabytych praw do zakładu zaopatrzenia (§§ 15 i 19 statutu) pozostają w mocy. Z tego tytułu wypływające uprawnione żądania zostaną przez państwo zaspokojone.

Wszystkie te ciężary zostaną od 1 lutego 1914 pokryte na rachunek ogólnych pensyj.

§ 70.

Postanowienia przejściowe.

A. Oficyanci kancelaryjni przy państwowych władzach, urzędach i zakładach.

Postanowienia Rozdziału II. tego rozporządzenia nie mają zastosowania do będących obecnie na emeryturze oficyantów kancelaryjnych, jak niemniej do pobierających świadczenia zaopatrzeniowe wdów i sierót po oficyantach kancelaryjnych.

Na postępowanie zaopatrzeniowe będących obecnie w służbie przy jednej z władz (urzędów, zakładów) oficyantów kancelaryjnych, jak również ich rodzin, mają przy wejściu w życie tego rozporządzenia zastosowanie przepisy tego rozporządzenia przy uwzględnieniu w następujących punktach wydanych szczególnych zarządzeń.

I. O ile według obowiązujących przepisów okaże się wyższa podstawa emerytury wobec oznaczonego wymiaru w § 47 tego rozporządzenia, to należy zastosować w wypadkach oznaczonych w § 46 istniejącą zmniejszoną podstawę pensyi (świadczenia emerytalnego).

II. Kwartał pośmiertny po będącym w chwili wejścia w życie tego rozporządzenia, w służbie i w czynnej służbie zmarłym oficyancie kancelaryjnym należy jak dotąd wymierzyć w wysokości jednej czwartej części ostatnich rocznych poborów czynnych zmarłego.

Podobny wymiar ma obowiązywać także w kwestyi najwyższego wymiaru odszkodowania po zmarłej w czynnej służbie oficyantce kancelaryjnej, która z chwilą wejścia w życie tego rozporządzenia była w służbie.

III. Każdemu oficyantowi kancelaryjnemu, który z chwilą wejścia w życie tego rozporządzenia służy czynnie przy którejś z państwowych władz (urzędów, zakładów), wolno zażądać, aby co do siebie i swojej rodziny w sprawie świadczeń zaopatrzeniowych, jakoteż praw nabytych według statutów do zakładu zaopatrzenia, także po 31 stycznia 1914 był traktowany według postanowień tych statutów.

Dla takich oficyantów kancelaryjnych pozostają wówczas nadal w mocy zobowiązania statutowe w szczególności co do uiszczenia wkładek i dodatkowych wkładek w dotychczas obowiązującym wymiarze.

Odnośne pisemne oświadczenie należy najdalej do 30 kwietnia 1914 wnieść do przełożonej władzy.

Tacy oficyanci kancelaryjni, którzy przez wniesienie na czasie oświadczenia zastrzegli sobie postępowanie z nimi według wyżej powołanych statutów, mogą to zastrzeżenie każdego czasu odwołać i dodatkowo poddać się postanowieniom II. Rozdziału tego rozporządzenia.

Takie odwołanie jest jednak ważne tylko na przyszłość, a mianowicie u oficyantek kancelaryjnych bez prawa do zwrotu ewentualnie wpłaconych dodatkowych wkładek wyższych (§ 18 statutu) w czasie po 31 stycznia 1914, celem policzenia czasu służby w charakterze pomocnicy kancelaryjnej spędzonego.

B. Prawo do zaopatrzenia sług publicznego funduszu, dopuszczonych do uczestnictwa w zakładzie zaopatrzenia oficyantów kancelaryjnych.

Dopuszczonym do uczestnictwa w zakładzie zaopatrzenia sługom publicznego funduszu według § 2 ust. 2 statutu dla zakładu zaopatrzenia z chwilą wejścia w życie tego rozporządzenia zostaną przyznane państwowe świadczenia emerytalne w zakresie i wymiarze postanowionym w tym statucie pod warunkiem, że uiszczą obecnie przypadające wkładki do funduszu państwowego.

Względem policzenia lat służby, wymiaru wkładek, warunków do uzyskania prawa do zaopatrzenia, rodzaju i wysokości świadczeń emerytalnych, jakoteż podstaw wygaśnięcia tych praw, mają dla tych służących zastosowanie wyłącznie postanowienia dotychczasowego statutu zakładu zaopatrzenia.

Uiszczane dotąd przez publiczny fundusz wkładki do zakładu zaopatrzenia należy obecnie odprowadzać do kasy państwowej (fundusz ogólnopensyjny).

II. Część główna.

(Pomocnicy kancelaryjni).

§ 71.

Osoby, do których mają zastosowanie postanowienia tej głównej części.

Następujące postanowienia dla pomocników kancelaryjnych dotyczą nie ustanowionych stale przy władzach, urzędach i zakładach rządowych do służby rachunkowej, kancelaryjnej i manipulacyjnej i to do czynności, które nie wchodzą w zakres podrzędnych robót służebnych, i zatrudnionych przez wszystkie przepisane godziny urzędowe sił pomocniczych o ile one nie należą do rzędu oficyantów kancelaryjnych lub o ile na podstawie wyraźnego zarządzenia właściwej władzy naczelnej nie są wyłączone od postanowień niniejszego rozporządzenia.

§ 72.

Podstawa stosunku służbowego.

Stosunek służbowy pomocników kancelaryjnych polega na umowie służbowej zawartej ustnie lub pisemnie między naczelnikiem urzędu, względnie oddziału z jednej, a funkcyonaryuszem z drugiej strony.

§ 73.

Warunki ogólne przyjęcia i okoliczności wykluczające.

Do przyjęcia na pomocnika kancelaryjnego wymagany jest ukończony 17 rok życia. Zresztą należy przestrzegać postanowień w § 2, L. 1, 2, 4, 5, 6 i 8, następnie w § 3 ust. 1 do 3 tego rozporządzenia zawartych, co do ogólnych warunków i okoliczności wykluczających także przy przyjmowaniu pomocników kancelaryjnych.

Pozwolenie na wyjątki unormowane jest § 4.

Przy przyjęciu na pomocnicę kancelaryjną przy równych zresztą okolicznościach należy w pierwszym rzędzie uwzględnić wdowy i córki po cywilnych funkcyonaryuszach państwowych i po osobach wojskowych.

§ 74.

Obowiązki służbowe.

Pomocnicy kancelaryjni są obowiązani wykonywać poruczone im prace i czynności pilnie, sumiennie i tak dobrze, jak tylko potrafią, okazywać swoim przełożonym szacunek i słuchać ich zarządzeń, zachowywać się przyzwoicie i uczciwie w służbie i poza służbą i dochowywać ściśle tajemnicy urzędowej.

Przy przyjęciu mają pomocnicy kancelaryjni ślubować przez podanie ręki, że wiernie i sumiennie będą wypełniali obowiązki służbowe.

Dla sądowych pomocników kancelaryjnych ma ważność postanowienie § 51 ustawy z 27 listopada 1896 Dz. p. p. Nr. 217.

§ 75.

Dzienne.

Pomocnicy kancelaryjni otrzymują dzienne płatne miesięcznie z dołu, a mianowicie:

We Wiedniu		W miejscowościach							
		I.		II.		III.		IV.	
		klasy dodatków aktywalnych							
K	h	K	h	K	h	K	h	K	h
3	80	3	40	3	20	2	85	2	65

Za mniejszem wynagrodzeniem zatrudnionego całkowicie kancelaryjnego funkcyonaryusza pomocniczego godzić nie wolno.

Dzienne, przewyższające ustanowione powyżej kwoty, może być funkcyonaryuszom pomocniczym przyznane, o ile na to pozwalają rozporządzalne fundusze; atoli na przyznanie takiego nadzwyczajnego dziennego potrzeba zezwolenia tego organu, któremu w dotyczącym okręgu służbowym przysługuje prawo ustanawiania kancelaryjnych oficyantów (§ 6); o ile wyższemu sądowi krajowemu przysługuje prawo mianowania oficyantów kancelaryjnych, potrzebne jest w tych razach zezwolenie prezydenta wyższego sądu krajowego.

Gdy chodzi o wyjątkowe przyznanie dziennego w kwocie przekraczającej wynagrodzenie według skali dla oficyantów kancelaryjnych, zasięgnąć należy rozstrzygnięcia właściwej władzy naczelnej.

§ 76.

Czas, za jaki należy się dzienne.

Dzienne należy się pomocnikom kancelaryjnym z zasady tylko za te dnie, w których rzeczywiście służbę pełnili, tudzież za dnie spoczynku, przypadające w czasie ich zatrudnienia służbowego.

Za czas urlopu otrzymują kancelaryjni pomocnicy pełne pobory, chyba że urlopu udzielono im pod warunkiem zrzeczenia się wynagrodzenia w całości albo w części.

W razie opuszczenia służby z powodu słabości, nieszczęścia, ze względu na przepisy policyi zdrowia, dzienne wynagrodzenie wypłacane będzie w pełnym wymiarze przez 3 miesiące, natomiast w następnych dwóch miesiącach zostanie zmniejszone o 25%; po upływie piątego miesiąca zostanie dzienne zamknięte.

Dobrodziejstwo to nie stosuje się jednak do tych pomocników kancelaryjnych, których przyjęto tylko w chwilowej potrzebie dla wyręczenia i którzy nie odsłużyli jeszcze całego miesiąca.

Podczas odbywania wojskowej czynnej służby (wojskowego wykształcenia) na przeciąg czasu dziesięciu tygodni, jakoteż podczas peryodycznych ćwiczeń wojskowych, otrzymują pomocnicy kancelaryjni, na których ciąży ustawowy obowiązek utrzymywania jakiejś innej osoby dzienne w wymiarze o 25% zmniejszonym.

W wypadkach na uwzględnienie zasługujących, można także innym pomocnikom kancelaryjnym, na których nie ciąży podobny obowiązek, przyznać powyższą ulgę.

Wymienione w ustępie czwartym postępowanie może centralna władza zarządzić w wypadkach na uwzględnienie zasługujących na czas najdłużej trzy miesiące także w razie wezwania rezerwistów lub rezerwistów zapasowych do wyjątkowej służby czynnej w pokoju, a — o ile powołani należą do szeregowców i wysłużyli ustawowo przepisany rok lub też dłużej w prezencyjnej służbie wojskowej lub też odbyli wykształcenie wojskowe jako rezerwiści zapasowi — także w wypadku mobilizacyi (postawienia armii na stopie wojennej) lub też powołania pospolitego ruszenia.

Jeśli krewni pomocnika kancelaryjnego pobierają zasiłek zapomogowy według ustawy z 21 lipca 1908 Dz. p. p. Nr. 141, lub według ustawy z 26 grudnia 1912 Dz. p. p. Nr. 237, to może nastąpić przyznanie tej ulgi w myśl ustępu czwartego względnie szóstego, a mianowicie na przeciąg czasu najwyżej trzy miesiące tylko wtedy, jeśli zmniejszone dzienne większe jest, niż zasiłek zapomogowy.

W tym wypadku wymiar poborów pomocnika kancelaryjnego polega na różnicy między jego zmniejszonem dziennem, a zasiłkiem zapomogowym krewnych.

We wszystkich innych wypadkach opuszczenia służby zostanie dzienne, wypadające na odnośny czas wstrzymane.

W reszcie wypadków podczas powołania pomocnika kancelaryjnego do czynnej, prezencyjnej służby wojskowej na czas nieoznaczony mają zastosowanie postanowienia rozporządzenia wszystkich Ministerstw z 3 czerwca 1913 Dz. p. p. Nr. 106.

§ 77.

Należytości w podróżach.

Co do wynagrodzenia kosztów podróży jazdy, pauszalu przesiedleniowego, jakoteż podróży służbowych w ogólności mają zastosowanie wydane przepisy dla oficyantów kancelaryjnych (§§ 19 do 22).

§ 78.

Ustanie stosunku służbowego.

Stosunek służbowy ustaje:

1. Przez wypowiedzenie (§ 79);
2. przez oddalenie (§ 80);
3. przez upływ czasu, na który był zawarty;
4. przez śmierć;
5. oprócz tego dla pomocnic kancelaryjnych przez odpadnięcie warunku wolnego lub wdowiego stanu i bezdzietności, o ile przedtem w stosownym czasie nie uzyskano dyspenzy (§ 73).

§ 79.

Wypowiedzenie.

O ile przy przyjęciu nie było innej umowy, przysługuje służbodawcy względem pomocników kancelaryjnych, którzy nie ukończyli jeszcze jednego roku służby, prawo wypowiedzenia na czternaście dni, względem pomocników kancelaryjnych z ukończonym czasem służby od jednego roku do dziesięciu lat na cztery tygodnie, a w razie ukończenia więcej niż dziesięć lat służby na sześć tygodni.

Dla wypowiadającego pomocnika kancelaryjnego termin wypowiedzenia wynosi 14 dni.

§ 80.

Oddalenie.

Pomocników kancelaryjnych, którzy z powodu popełnienia jakiejś zbrodni uznani zostali winnymi, lub z powodu jakiegoś innego przekroczenia ustawy skazani zostali wyrokiem sądowym na karę więzienia najmniej sześć miesięcy, należy z dniem prawomocności wyroku uważać za wydalonych. Oprócz tego może nastąpić wydalenie bez poprzedniego wypowiedzenia, jeśli pomocnik kancelaryjny stał się winnym ciężkiego naruszenia swych obowiązków służbowych lub też takiej czynności, która czyni go niegodnym zaufania, albo nie pozwala zatrzymać go w służbie bez narażenia dobra służby lub powagi urzędu.

Pomocnikowi kancelaryjnemu, który czuje się pokrzywdzonym przez oddalenie, przysługuje prawo odwołania się do decyzyi władzy wyższej, w którym to celu winien w przeciągu dni ośmiu, licząc od dnia następującego bezpośrednio po oddaleniu, wnieść pisemne podanie.

Jeżeli oddalenie nie będzie uznane za uzasadnione, jednak rozwiązanie stosunku służbowego otrzyma potwierdzenie, w takim razie pomocnikowi kancelaryjnemu należy wypłacić dodatkowo dzienne za tyle dni. ile wynosi termin wypowiedzenia.

Stürgkh w. r. *Georgi* w. r.
Hochenburger w. r. *Heinold* w. r.
Forster w. r. *Hussarek* w. r.
Trnka w. r. *Schuster* w. r.
Zenker w. r. *Engel* w. r.
Morawski w. r.

Formuła uroczystego przyrzeczenia składanego przez oficyantów kancelaryjnych.

„Przyrzekam wypełniać sumiennie, obowiązki jakie wkłada na mnie stanowisko służbowe oficyanta kancelaryjnego, kierować się przy tem zawsze tylko dobrem służby, okazywać chętny posłuch ustawom, rozporządzeniom, instrukcyom i poleceniom swych przełożonych, dochowywać wiernie tajemnicy urzędowej i poddać się bez oporu w każdym względzie postanowieniom rozporządzenia wszystkich Ministerstw z dnia 25. stycznia 1914 Dz. u p. Nr. 21, a w szczególności także postanowieniom §§ 23 do 30 tego rozporządzenia“.

Data: *Podpis:*

Pogląd na nową regulacyę naszych płac.

Nowe rozporządzenie możemy zupełnie słusznie nazwać drugą przełomową chwilą w istnieniu naszego stanu.

Jakkolwiek skonstruowane ono jest w wielu punktach w sprytnie podstępny sposób, to jednak nie można się z ogólnej jego treści nie domyślać, że rząd żywi wobec naszego stanu jakieś tajne, jemu tylko znane zamiary, które jednakże, o ile się nie mylimy, możemy z góry przewidzieć.

Otóż przedewszystkiem oznaczenie stopnia wykształcenia na ukończoną szkołę ludową, jest tą najważniejszą na razie zagadką, której rozwiązanie stanowić będzie o dalszym losie tej kategoryi funkcyonaryuszy państwowych.

Że rząd, ustanawiając powyższy census wykształcenia, miał na myśli przyszłych kandydatów na oficyantów, rekrutujących się ze stanu wojskowych podoficerów, jest jasnem, jeśli weźmiemy pod uwagę, że wśród zatrudnionych dziś oficyantów i pomocników kancelaryjnych, osoby z ukończoną tylko szkołą ludową, należą do białych kruków.

Wszak notoryczną jest rzeczą, że stan nasz posiada w $^2/_3$ częściach ludzi o wykształceniu najmniej ukończonych IV. klas szkół średnich $^1/_3$ zaś stanowią ludzie o wykształceniu niższem, jednakowoż wyższem niż szkoła ludowa.

W myśl rozdziału grup w pragmatyce służbowej, należałoby się dla naszego stanu miejsce co najmniej w grupie V-tej „E“.

Rząd, przewidując, iż stan nasz, opierając się na tych danych, może słusznie żądać przy ustawowej regulacyi wcielenia nas do tej grupy, ustanowił census wykształcenia taki w tym celu, aby postawić nas w położeniu, z którego wyjście co najmniej będzie utrudnione.

Jakich kandydatów wojskowych zamierza rząd w szeregi nasze wcielić również nie da się przewidzieć, przypuszczać jednak można, że będą to podoficerowie, od których obecnie wymaga się, celem uzyskania certyfikatu urzędniczego, złożenia egzaminu z niższych szkół średnich, względnie zaś ci, którzy nie czekając końca swej 12-letniej służby wojskowej, objawią wcześniej chęć przejścia do cywilnej służby państwowej.

Ustalenie tych danych, nastąpi przy przeprowadzeniu nowej reformy ustawy o certyfikacie, a zadaniem organizacyi będzie, dołożyć starań, aby

stan nasz przez przydzielenie nieukwalifikowanych ludzi, nie został poniżony.

I jakkolwiek z jednej strony musimy się obawiać o jakość przyszłego materyału, to z drugiej strony sam fakt, że w szeregi nasze wejdą wysłużeni podoficerowie, o których rząd zawsze dotychczas dbał, daje nam pewną gwarancyę, że ustawowa regulacya naszego stosunku służbowego w niedalekiej przyszłości nastąpić musi, albowiem rząd nie będzie mógł liczyć na materyał podoficerski, gdy w zamian za to po wysłużeniu przepisanych lat, ofiaruje im posadę, opartą na prywatno-prawnym stosunku, podobnym do tego, jaki zwyczajna służbodawczyni zawiera ze swą służącą.

Z tych też przyczyn zdaje się być pewnem, że obecna regulacya jest niejako postawieniem nogi na progu sanctuarium naszych życzeń, tj. ustawowej regulacyi.

Co się tyczy dalszych stron rozporządzenia, to ma ono wprawdzie kilka dodatnich, są jednak między niemi także i ujemne.

Już sam szemat płac przyniósł niejednemu rozgoryczenie, nie możemy bowiem powoływać się na zadowolenie tych kolegów, którzy mając za sobą znaczną ilość lat służby, zyskali wcale ładną podwyżkę poborów. Koledzy ci, których jest nie wielu, mogą tylko organizacyi zawdzięczyć, że po tylu latach mozolnej pracy, będą mogli z jaśniejszem czołem spojrzeć w swą przyszłość.

Jednakże znaczna część oficyantów, należąca do II. i III. stopnia płacy przeważnie wyszła z tej regulacyi z próżnemi rękami, albowiem podwyżka 30 K na rok zakrawa więcej niż na parodyę.

Oficyant kancelaryjny, który ukończył w dniu 1 lutego 1914 r. 10 lat służby, otrzymał podwyżkę 30 K i służył będzie z tą podwyżką do 1 lutego 1916 r.

Jeśli podwyżka dla oficyanta z 10 latami służby, wynosząca dziennie 8 halerzy nazywać się ma regulacyą poborów, pozostającą w jakimkolwiek stosunku do podwyżki, przyznanej pomocnikom kancelaryjnym, a wynoszącej 20 hal. dziennie (72 K rocznie), to już w tym wypadku brak nam jest słów na wyrażenie oburzenia, jakie każdego z tych kolegów opanować musiało wobec niesprawiedliwego i wprost krzywdzącego traktowania jednych na korzyść drugich. Nie ma tu mowy o jakiejś zazdrości, bo wszak wiemy o tem wszyscy, że każdy z nas miał dotąd za mało, jednak chcemy tylko zillustrować tendencyę rządu, który w takich razach kieruje się jakiemiś, niczem nie wytłomaczonemi, sobie tylko zrozumiałemi względami sprawiedliwości.

Widocznie znów przy opracowaniu obecnego rozporządzenia, kierowali się przedstawiciele rządu właściwą sobie dewizą, która brzmi: „divide et impera!“

W sprawie urlopów udała sie deputacya Reichsverbandu do szefa sekcyi p. Gałeckiego, który oznajmił, że wymiary 8 dni dla oficyanta, jak również 14 dni dla starszego oficyanta są wymiarami najniższymi, z tego powodu w ten sposób oznaczonymi, albowiem dotąd zdarzało się często, że oficyantom kancelaryjnym nawet tego minimalnego urlopu nie udzielano, wskutek czego liczne mnożyły się skargi na sposób rozdzielania urlopów.

Ustalenie minimum urlopu w powyższym wymiarze, leży przeto w interesie samych oficyantów, zresztą w tym kierunku będą wydane w swoim czasie wyjaśniające reskrypty.

Co się tyczy § 69 ust. 2 względem złożenia przez obecnie w służbie będących oficyantów oświadczenia, jeśli chcą nadal być traktowani według starego statutu zakładu zaopatrzenia, to przepis ten jest niejasny, w każdym zaś razie kryje jakiś podstęp, to też wydać się mające rozporządzenie wykonawcze co do naszego rozporządzenia, wyjaśni nam tendencyę rządu, o czem nie omieszkamy kolegów bezzwłocznie zawiadomić.

W tej materyi również ma udać się Reichsverband do szefa sekcyi Gałeckiego po wyjaśnienie.

Wstrzymując się z wyczerpującą krytyką rozporządzenia dla braku miejsca, nadmieniamy, że obecnie już przygotowuje się nowa dalsza walka i Reichsverband na najbliższej konferencyi prezesów (w marcu lub kwietniu) omówi dalszą taktykę jej prowadzenia oraz sformułuje żądania w kierunku ustawowej regulacyi.

Nie możemy koledzy ani na chwilę spocząć, musimy zdążać do celu wytrwale, bo każde osłabienie, każde opuszczenie ramion cofnąć nas może wstecz, podczas gdy energiczne domaganie się należnych nam praw, sprawę posuwa naprzód i zbliża nas do ostatecznego zwycięstwa.

Hasłem naszem będzie i nadal „ustawowa regulacya“ i dopóty nie spoczniemy, dopóki żądania nasze nie zostaną spełnione.

Zrównani znów dalszem rozporządzeniem w naszych prawach i obowiązkach, musimy obecnie pomyśleć o stworzeniu jednej silnej organizacyi, bo — jak widzimy — dotychczasowy rozłam w szeregach naszych, tylko rząd wykorzystał, dając nam to, co sam uznał za stosowne.

To co dotychczas organizacya nasza zdziałała, jest tylko zdobyciem kilku mniejszych placówek, groźna forteca stoi jeszcze przed nami, zatem musimy połączyć oblężnicze oddziały i wspólny wykonać atak.

Plan dalszej akcyi omówimy na Walnem Zgromadzeniu, o czem na innem miejscu wzmianka.

Szematyzm dla oficyantów sądowych.

Na skutek naszego memoryału, o którym w poprzednim numerze uczyniliśmy wzmiankę, wydało prezydyum sądu wyższego polecenie odbicia na prasie litograficznej tylu egzemplarzy szematyzmu oficyantów i pomocników kancelaryjnych obojga płci ile potrzeba do obdzielenia wszystkich naczelnictw sądów powiatowych, prezydyów sądów obwodowych, Prokuratoryi Państwa itd.

O tem zarządzeniu zawiadomiło Prezydyum podpisany Związek z nadmienieniem, że każdemu interesowanemu wolno będzie wglądać dowolnie w szematyzm oraz że dla Związku przeznaczyło jeden taki egzemplarz bezpłatnie.

Drukowanego szematyzmu nie wydano z tej przyczyny, że wskutek wydania dla nas nowego rozporządzenia cały szematyzm ulegnie zmianie, zatem koszta druku na razie byłyby zupełnie niepotrzebne.

Koledzy, którzy zgłosili zamówienia na szematyzm drukowany, muszą tedy zrezygnować na razie z posiadania własnego szematyzmu, co tem łatwiej im przyjdzie, ile że każdy na miejscu będzie go mógł przeglądnąć.

Za to ustępstwo dla naszego stanu ze strony Ekscelencyi Hausnera poczuwamy się do miłego obowiązku złożyć Mu na tej drodze szczere podziękowanie i żywimy nadzieję, że sprawa szematyzmu dla oficyantów na przyszły rok ku zupełnemu naszemu zadowoleniu załatwioną zostanie.

Krok za krokiem naprzód a dojść musimy do celu!

Związek.

II. Kurs na pomocników konceptowych.

Podjęta przez Zarząd sprawiedliwości akcya zmierzająca do odciążenia sądów, zaczyna powoli przyoblekać realne kształty.

Ministerstwo sprawiedliwości, przyznając pomocnikom konceptowym dodatek funkcyjny, liczyło na to, że w ten sposób zachęci kandydatów do tem intenzywniejszej pracy, na której rząd bardzo dobre robi interesa, albowiem za kwotę 200 o 300 kor. zyskuje w braku urzędników konceptowych materyał tańszy na każdą głowę około 2000 kor. rocznie.

I nie pomyliło się w swych rachubach, albowiem dla tak źle płatnych funkcyonaryuszy, jak oficyanci kancelaryjni, płaca o 200—300 kor. wyższa stanowić musiała pożądaną przynętę, a tem samem stała się dla nich bodźcem do wydoskonalenia się w nowym zawodzie i poświęcenia mu wszystkich swych zdolności umysłowych.

II. Kurs zakończył się w miesiącu lutym b. r., rezultat zaś jego z małym wyjątkiem był znakomity.

Mimo obszernego materyału, kandydaci wykształceni zostali w stosunkowo krótkim czasie, bo niespełna w ciągu trzech miesięcy, co w pierwszej linii zawdzięczają umiejętnemu kierownictwu kursem, jakie spoczywało w rękach wytrawnego kierownika kursów radcy sądu krajowego p. Piechnika przy współudziale sędziów powiatowych pp.: Głodkiewicza, Kobzaja i Pierzchalskiego.

Szczególnie pomocnym w nauczaniu kandydatów okazał się opracowany przez radcę p. Piechnika podręcznik dla spraw niespornych, który przez swe jasne i szczegółowe traktowanie przedmiotu, przez swą praktyczność i wyborny styl, usuwa dawno odczuwany brak takiego podręcznika, ułatwiając w połowie pracę w dziale niespornym.

Pomyślny wynik kursu świadczy dowodnie o tem, iż przy dobrych chęciach uczestników oraz umiejętnem i w wytrawnych rękach spoczywającem kierownictwie, kandydaci nawet o mniejszem wykształceniu wyrabiają się na bardzo dobrych pomocników konceptowych, mogących iść w zawody z niejednym, świeżo zamianowanym urzędnikiem konceptowym.

Płacenie wkładek.

Z powodu nadzwyczajnych wydatków, jakie w ostatnich czasach Związek musiał poczynić, fundusze Związku są na wyczerpaniu, dlatego też wzywamy PT. Kolegów, aby w bieżącym miesiącu wszyscy przysłali z wkładką bieżącą także i część zaległości.

Sądzimy, iż z otrzymanego dodatku koledzy poświęcą tę małą cząstkę jako podatek dla organizacyi, która wszystko uczyniła, byle od rządu wykołatać to, co się uzyskać dało.

Zarząd.

Wiadomości z prowincyi.

Grupa Kalwarya urządziła w dniu 14 lutego w sali tamt. „Sokoła“ wieczór taneczny, pod protektoratem Posła do Rady państwa i naczelnika tamt. sądu WP. dra Banasia.

Dochód z zabawy przeznaczyła grupa na cele Związku „Łączność“.

Zabawa, w której wzięło udział przeszło 150

osób z najlepszego miejscowego towarzystwa i okolicy wypadła dzięki poparciu ze strony WP. Protektora wspaniale.

Z ramienia Związku wzięli w zabawie udział delegaci, w osobach kol. wiceprezesa Wojciechowskiego, sekretarza kol. Schuberta oraz kol. Gotfryda.

Pięknie udekorowana sala „Sokoła“ przedstawiała się nadzwyczaj mile, to też ochoczo bawiono się do białego rana i z żalem opuszczano mury gmachu, w którym tak mile spędzono kilka prawdziwie przyjemnych chwil.

Żmudna praca komitetu, na którego czele stał kol. Gasiński, przyniosła czystego zysku około 150 kor.

Imieniem Związku składamy na tej drodze przedewszystkiem WP. Protektorowi szczere podziękowanie za łaskawe poparcie zabawy, następnie zaś komitetowi względnie tegoż przewodniczącemu, kol. Gasińskiemu za niezmordowaną i bezinteresowną pracę, wyrażamy pełne uznanie i podziękowanie.

Grupa Kalwarya stanęła przez to w pierwszych szeregach i winna świecić naśladowania godnym przykładem innym, pod względem koleżańskiego i publicznego życia daleko w tyle stojącym grupom.

Czyn kolegów z Kalwaryi tem większego nabrać musi znaczenia, ile że w ostatnich czasach nawet większe grupy pod względem koleżańskiego i publicznego życia prawie zupełnie zamarły, dlatego też żywimy nadzieję, że przykładem powyższym zainteresują się i okażą więcej życia i energii tak w sprawach organizacyjnych jak i w sprawach publicznych.

Zarząd.

Dodatek funkcyjny pomocników konceptowych.

Reskryptem ministerstwa sprawiedliwości z 10 lutego 1914, L. 17, ustalony został dla pomocników konceptowych na czas spełniania tych obowiązków dodatek funkcyjny w następującym wymiarze:

do 3 lat	200 kor.
od 3—6 „	300 „
od 6—9 „	400 „
ponad 9 lat	450 kor. rocznie.

Dodatek ten wypłacany być ma od dnia 1 marca 1914.

Dodatek za prowadzenie oddziałów kancelaryjnych.

Ministerstwo sprawiedliwości zamierza tym egzaminowanym oficyantom, którzy stale prowadzą oddział kancelaryjny, przyznać nadzwyczajny dodatek rocznie do 220 kor.

W dodatek ten wliczony będzie ewentualnie stopień „wyżej ukwalifikowanego“, tak, że zajmujący już posadę „wyżej ukwalifikowanego“ otrzyma jedynie różnicę w kwocie 70 K rocznie. Odnośne wykazy w ostatnich dniach zostały przedłożone ministerstwu sprawiedliwości.

Wieczór taneczny

urządzony przez Związek dnia 31 stycznia b. r. wypadł w stosunku do poprzednich zabaw pod każdym względem lepiej.

Jakkolwiek nie możemy się poszczycić znaczniejszym dochodem materyalnym, który w bieżącym roku przyniósł czystego zysku 150 kor. to jednak pod względem moralnym zyskaliśmy o wiele więcej, albowiem tegoroczna zabawa pod względem doborowej publiczności, nie pozostawiała nic do życzenia, co zawdzięczać możemy komitetowi, który przy rozsyłaniu zaproszeń postępował z większą niż dotąd rezerwą.

Ze stowarzyszeń zawodowych wzięli udział w zabawie przez swoich delegatów: Stowarzyszenie kandydatów adwokackich, Stowarzyszenie państwowych oficyantek (p. Górska z drugą delegatką), związek sądowych oficyantów „Ster“, (kol. Batorski i Korzeniowski).

Dla braku miejsca dalsze sprawozdanie odkładamy do następnego numeru, w którym zamieścimy wykaz grup, które pracą swą wsparły w tym kierunku akcyę komitetu, przyczem jednak nie możemy już dziś wstrzymać się od wyrażenia ubolewania, że kilka z nich do dziś dnia nawet znaku życia o sobie nie dały, a odnośni koledzy przesłanych im biletów nie zwrócili.

Wzywamy zatem wszystkich tych kolegów, by przesłane im bilety bezzwłocznie zwrócili.

Zarząd.

Ostatnie wiadomości.

Jednorazowy dodatek przyznany wszystkim w czynnej służbie będącym funkcyonaryuszom, którzy byli zatrudnieni w czasie od 1 września 1913 do 31 stycznia 1914, w formie różnicy w poborach, jakie uzyskaliby byli, gdyby pragmatyka służbowa lub inne równocześnie z nią wydane rozporządzenia, podwyższające pobory tych funkcyonaryuszy, działały wstecz od 1-ego wrzecnia 1914 — będzie również wypłacony oficyantom i pomocnikom kancelaryjnym z tą jednak różnicą, że o wypłatę tej różnicy nie trzeba będzie wnosić podań, natomiast urzędnicy i słudzy, którzy z pragmatyki służbowej odnieść mają jakie korzyści wskutek policzenia im lat wojskowych lub tp. obowiązani są prawa swe zgłosić do władzy asygnującej i prawa te udokumentować.

Prace około przyznania powyższego dodatku mają być w pierwszej połowie marca ukończone.

Powyższą wiadomość podajemy kolegom dla uspokojenia, albowiem jak z kilku stron dochodzą nas słuchy, zwłoka w wypłacie owego dodatku w najrozmaitszy sposób bywa komentowaną.

Inna rzecz, że gdyby nasze przełożone władze troszkę więcej okazały dobrej woli, dodatek ten mógłby się już znajdować w naszych kieszeniach, bo na obliczenie lat służby oficyantów nie trzeba znów tak dużo czasu zwłaszcza, gdy należycie prowadzony status daje dokładny ich przegląd. Czekanie zaś na zgłoszenie roszczeń urzędników i wstrzymywanie w tym celu asygnat dla oficyantów, jest nieuzasadnione, zwłaszcza, gdy wymiar naszych płac jest jasny i łatwy do obliczenia, podczas gdy urzędnicy zgłaszać się muszą dopiero pojedynczo i dokumentować swoje rzszczenia.

My ze swej strony udamy się do Ekscelencyi Hausnera z prośbą o zarządzenia przyspieszenia wypłaty, mimo że jak słychać prace w tym kierunku są już w pełnym toku.

W namiestnictwie i krajowej Dyrekcyi we Lwowie interweniować będzie bratni Związek „Unia“ we Lwowie.

III. Kurs na pomocników konceptowych.

Jak się w ostatniej chwili dowiedzieliśmy, Sąd wyższy zamierza utworzyć III-ci kurs na pomocników konceptowych, jednakowoż odbycie tego kursu ma się odbyć, albo przy sądach powiatowych, o ile te zgodzą się na przydzielenie sił sędziowskich do prowadzenia tych kursów, albo też przy sądach obwodowych, o ile okoliczność powyższa nie zaistnieje.

Powyższy sposób przeprowadzenia dalszego kursu ma na celu zaoszczędzenie wydatków, połączonych z udzielaniem zasiłków dla uczestników kursu w Krakowie.

Czy powyższa propozycya znajdzie aprobatę Ministerstwa sprawiedliwości, względnie czy da się łatwo przeprowadzić, należy ze względu na przeciążenie tak sądów powiatowych, jak i obwodowych wątpić.

Nominacye pomocników konceptowych z łona uczestników ostatniego kursu. nastąpią w najbliższych dniach.

Legitymacye kolejowe

dla oficyantów nadeszły już do władz centralnych, należy zatem przesłać tamże fotografię oraz należytość stemplową (2 kor. 50 hal. na III. klasę, 5 kor. na II. i III. klasę) w drodze urzędowej do swoich władz centralnych (Sąd wyższy, Kraj. Dyrekcya Skarbu, Namiestnictwo) ci zaś koledzy, którzy należytości za legitymacyę w kwocie 1 K dotąd nie złożyli, muszą należytość tę również dołączyć.

Zarząd.

Wydawca: **Związek „Łączność“.**
Odpowiedz. redaktor: **Kazimierz Zabłocki.**

Pieniądze w braku czeków przesyłać należy pod adresem: Jan Pawlak, oficyant Sądu powiatowego cywilnego, ul. św. Jana, Kraków.

Artykułów nie podpisanych Redakcya nie zamieszcza. Tajemnica autorska zastrzeżona.

Wszelkie pisma oraz listy wkładek przeznaczone dla Zarządu Związku, przesyłać należy pod adresem: Edmund Karaś, oficyant Sądu krajowego.

WALNE ZGROMADZENIE

Członków Związku odbędzie się 22. marca 1914. o godz. 2. popołudniu w sali rozpraw Nr. 31 Sądu krajowego cywilnego przy ul. Grodzkiej 52. I. p.

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie
2) Werytikacya ostatniego protokołu
3) Sprawozdanie z czynności za ubiegły rok.
4) Sprawozdanie kasowe.
5) Sprawozdanie komisyi kontrolującej z wnioskiem o udzielenie ustępującemu Wydziałowi absolutoryum.
6) Dyskusya nad punktami 3. 4 i 5.
7) Wybór 24 członków Wydziału, 12 zastępców i 3 członków komisyi kontrol.
8) Nowe rozporządzenie, oraz dalsza akcya.
9. Sprawy organizacyjne.
10. Wnioski i dyskusya.

Na wypadek niejawienia się wymaganej statutem ilości członków. odbędzie się następne Walne Zgromadzenie tego samego dnia o godzinie 3-ciej popołudniu, bez względu na ilość obecnych członków.

KOLEDZY!

Tegoroczne Walne Zgromadzenie powinno wypaść imponująco. Owoc długoletniej walki naszej o lepszy byt. nie jest tego rodzaju, aby po spożyciu jego można być sytym i ze spokojem oczekiwać dalszego biegu wypadków zwłaszcza, że samo rozporządzenie nastręcza wiele wątpliwości i niejasności. co do których wspólne omówienie i zajęcie odpowiedniego stanowiska jest konieczne, a to z tego powodu, iż niektóre ostrzejsze przepisy owego rozporządzenia, mogą być złagodzone na skutek interwencyi organizacyi w drodze reskryptów. względnie rozporządzeń wykonawczych.

Ważną również kwestyą są sprawy organizacyjne, które w obecnej chwili nie powinny w żadnym wypadku nie powinny zejść na drugi plan, zwłaszcza, że wymagają one gruntownej sanacyi.

Każda z grup powinna wysłać przynajmniej jednego swego zastępcę. większe grupy liczniej winny być reprezentowane.

W razie niemożności wysłania delegata, należy nadesłać do Związku pełnomocnictwo in bianko, z podpisami najwyżej 10 członków na 1 pełnomocnictwie.

W końcu przypominamy Grupom, że przed Walnem Zgromadzeniem winny dokonać w swym łonie wyboru przewodniczących względnie mężów zaufania i o wyniku donieść bezzwłocznie Związkowi, a to celem ewentualnego wyboru tychże na członków Wydziału Związku.

Roman Schubert
Sekretarz.

Edmund Karaś
Prezes.

Odbito w Drukarni Ludowej w Krakowie. Nakładem krajowego Związku „Łączność" w Krakowie.